
Bilaga 8 Ordlista

Definitioner och ordlista

Avfall	Varje ämne eller föremål som innehavaren gör sig av med eller avser eller är skyldig att göra sig av med.
Avfall Sverige	Kommunernas branschorganisation för avfallsfrågor.
Avfallshierarkin/avfallstrappan	Prioriteringsordning som visar i vilken ordning olika behandlingsmetoder för avfall bör användas för att minimera miljöpåverkan. Avfallshierarkin regleras i EU:s ramdirektiv om avfall och är implementerat i svensk lagstiftning.
Avfallstaxa	Dokument som specificerar de avgifter som Roslagsvatten tar ut av fastighetsägare m.fl. för hantering av det avfall som kommunen har ansvar för att samla in och behandla.
Bortskaffande av avfall	Göra sig av med avfall utan att återvinna det eller utan att lämna det till någon som samlar in eller transporterar bort det.
Bostadsnära insamling	Insamling av avfall i direkt anslutning till bostaden.
Cirkulär ekonomi	Ekonomiska modeller som lyfter fram affärsmöjligheter med cirkulära kretslopp, snarare än linjära processer. I en cirkulär ekonomi behålls resurserna i samhällets kretslopp istället för att bli avfall.
Deponi	Upplagsplats för avfall som finns på eller i jorden. Avfall läggs på deponi för slutförvaring.
Energiåtervinning	Energiåtervinning innebär att avfall används som bränsle för produktion av främst fjärrvärme och el. På så sätt tas energiinnehållet i avfallet tillvara. Energiåtervinning är ett fungerande sätt att behandla det avfall som inte kan eller bör behandlas med någon annan metod. Omkring hälften av det kommunala avfallet i Sverige går till energiåtervinning.

Farligt avfall (FA)	Avfall som har frätande, toxiska, radioaktiva, brandfarliga eller liknande egenskaper som gör att det måste hanteras särskilt för att inte skada levande organismer eller miljön. Som hushållens farliga avfall räknas exempelvis farliga kemikalier, olja, bekämpningsmedel, batterier, färgrester, elavfall, glödlampor, lysrör och tryckimpregnerat trä.
Fastighetsnära insamling	Insamling av avfall på, eller i direkt anslutning till, fastigheten. Se även bostadsnära insamling
Grovavfall	Avfall som uppkommer vid normalt boende och som är så tungt eller skrymmande att det inte är lämpligt att lägga i ordinarie avfallskärl för hushållets avfall.
Kommunalt avfall	<p>Avfall från hushåll och sådant avfall från andra källor som till sin art och sammansättning liknar avfall från hushåll, dock inte avfall från tillverkning, avfall från jord- och skogsbruk, avfall från fiske, avloppsslam och avfall från septiktankar, bygg- och rivningsavfall, uttjänta bilar.</p> <p>Exempel på avfall från hushåll: sopor från kök och badrum, grovavfall och farligt avfall. Exempel på avfall från annan verksamhet: städsopor, avfall från personalmatsalar</p> <p>Trots att avloppsslam från enskilda avlopp samt bygg- och rivningsavfall inte är kommunalt avfall har kommunen ansvar för att samla in och behandla dessa typer av avfall. (För bygg- och rivningsavfall gäller detta från 2023.)</p>
Matavfall	Avfall från matlagning och måltider. Omfattar såväl ätbar mat (se matsvinn) som icke ätbara rester; exempelvis ben, kärnor, kaffesump och skal.
Matsvinn	Onödigt matavfall, det vill säga sådan mat som hade kunnat ätas upp om den hanterats på rätt sätt. Avser även avskrap från tallrikar och rester i förpackningar.
Mikroplast	Ett samlingsnamn för plastpartiklar som är mindre än 5 millimeter.

Nedskräpning	Nedskräpning är inte något definierat begrepp i miljöbalken, men har ändå ett eget lagrum i miljöbalken. Lagrummet stadgar ett allmänt förbud mot nedskräpning och anger att ingen får skräpa ned utomhus på en plats som allmänheten har tillträde eller insyn till. Bestämmelsen riktar sig mot alla, även markägare, och omfattar alla områden som allmänheten har tillträde eller insyn till. Med skräp avses både mindre föremål som t.ex. glas, papper, engångsgrillar och liknande, och större föremål som t.ex. byggavfall, möbler och bilar.
Producentansvar	Skyldighet för producenter att samla in och ta omhand uttjänta produkter. Gäller för exempelvis förpackningar, bildäck och elektronik.
Restavfall	Sådant kommunalt avfall som blir kvar när allt annat avfall har sorterats ut och inte går att återanvända eller återvinna på annat sätt än genom förbränning.
Rötning	Syrefri behandlingsmetod för exempelvis matavfall där biogas och biogödsel bildas.
Verksamhetsavfall	Avfall som uppstår inom en verksamhet och som inte är kommunalt avfall.
Återanvändning/Återbruk	En åtgärd som innebär att en produkt eller komponent som inte är avfall används igen för att fylla samma funktion som den ursprungligen var avsedd för.
Återvinning	När avfall kommer till nytta som ersättning för något annat material. Materialåtervinning innebär att avfall används till nya ämnen eller föremål. Energiåtervinning är exempelvis förbränning där el och värme produceras.
Återvinningscentral (ÅVC)	Bemannad insamlingsplats för exempelvis grovavfall, trädgårdsavfall, elavfall och farligt avfall.
Återvinningsstation (ÅVS)	Obemannad insamlingsplats där hushåll kan lämna förpackningar och returpapper.